WESR Volume 56, Issue 9, September 2025 e6674

WESR Weekly Epidemiological Surveillance Report

รายงานการเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาประจำสัปดาห์

Division of Epidemiology, Department of Disease Control, Ministry of Public Health, Thailand
Email: wesr@ddc.mail.go.th https://he05.tci-thaijo.org/index.php/WESR/index ISSN 3088-2311 (Online)

สรุปการตรวจสอบข่าวการระบาดของโรค/ภัยสุขภาพในรอบสัปดาห์ที่ 37 ปี พ.ศ. 2568

Outbreak Verification Summary, Week 37, 2025

ทีมเฝ้าระวังเหตุการณ์ผิดปกติ (WATCH Team) กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข
✉ situationawarenessteam@gmail.com

กรมควบคุมโรค ได้รับรายงานเหตุการณ์ โรค และภัยสุขภาพที่สำคัญ ผ่านโปรแกรมการตรวจสอบข่าวการระบาด กรมควบคุมโรค จากเครือข่ายงานสาธารณสุขทั่วประเทศ ในสัปดาห์ที่ 37 ระหว่างวันที่ 8–14 กันยายน 2568 ดังนี้

สถานการณ์ภายในประเทศ

1. ผู้สัมผัสสัตว์ติดเชื้อพิษสุนัขบ้าเป็นกลุ่มก้อน กรุงเทพมหานคร พบผู้สัมผัสสัตว์ติดเชื้อพิษสุนัขบ้า (ผู้สัมผัส/ถูกกัดยังไม่พบอาการ) จำนวน 14 ราย ที่อยู่ขณะเกิดเหตุ แขวงหนองบอน เขตประเวศ ตั้งแต่ช่วงกลางเดือนสิงหาคม 2568 พบสุนัขเลี้ยงในพื้นที่แขวงหนองบอน เขตประเวศ ซึ่งเลี้ยงแบบปล่อย ถูกสุนัขจรจัดกัด ต่อมามีสุนัขเลี้ยง 1 ตัว แสดงอาการผิดปกติและก้าวร้าว วันที่ 4 กันยายน 2568 สุนัขตัวนี้ถูกกักขัง วันที่ 6 กันยายน 2568 สุนัขเสียชีวิต ถูกส่งหัวตรวจทางห้องปฏิบัติการ ผลหัวสุนัขที่ตาย พบเชื้อพิษสุนัขบ้า สำหรับสุนัขเลี้ยงมีทั้งหมด 4 ตัว พบว่าไม่เคยได้รับวัคซีนป้องกันพิษสุนัขบ้า โดยมี 1 ตัวหายออกจากบ้านตั้งแต่ปลายเดือนสิงหาคม วันที่ 8 กันยายน 2568 เบื้องต้นผู้สัมผัสหรือถูกกัดทั้ง 13 ราย ได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าเรียบร้อย วันที่ 9 กันยายน 2568 พบเพิ่มอีก 1 ราย (ยังไม่ทราบข้อมูลการได้รับวัคซีน) รวมเป็น 14 ราย

กิจกรรมที่ดำเนินการไปแล้ว

- ลงพื้นที่สอบสวนโรคค้นหาผู้ที่มีสัมผัสสุนัขและประชาชนที่สัมผัสสุนัข

- สัตว์สัมผัสสุนัขที่เป็นโรค มีแมว 1 ตัว มีอาการป่วย ได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า และสุนัขอีก 3 ตัว (หายไป 1 ตัว จับไปกักเพื่อสังเกตอาการ 2 ตัว)

- ประชาชนที่สัมผัสสุนัขที่เป็นโรคมี 14 คน ทุกคนได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าเรียบร้อยแล้ว

- ดำเนินการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ประชาชนในชุมชนซอยเฉลิมพระเกียรติ ร.9 ซอย 49 โดยฉีดวัคซีนสุนัข 7 ตัว แมว 19 ตัว

- ประชาสัมพันธ์ประชาชนในชุมชนให้ระมัด-ระวังโรคพิษสุนัขบ้าในชุมชน พร้อมให้คำแนะนำ นำสัตว์เลี้ยงไปฉีดวัคซีน ให้เลี้ยงสัตว์ในบ้าน อย่าปล่อยสัตว์เลี้ยงออกนอกบ้าน เพื่อป้องกันสัตว์เลี้ยงถูกกัด

กิจกรรมที่จะดำเนินการต่อไป

- ดำเนินการควบคุมโรคในพื้นที่ซอยเฉลิมพระเกียรติ ร.9 ซอย 47 และซอย 51

- ติดตามการสอบสวนโรคในผู้สัมผัสเพิ่มเติมร่วมกับศูนย์ควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าเขตประเวศ (ประเวศ)

2. การประเมินความเสี่ยงของโรคพิษสุนัขบ้า

โรคพิษสุนัขบ้า (Rabies) หรือโรคกลัวน้ำ เป็นโรคติดต่อระหว่างสัตว์และคน เกิดจากเชื้อไวรัส Rabies virus ซึ่งสามารถแพร่เชื้อผ่านการถูก กัด ข่วน หรือเลียบนผิวหนัง/แผลเปิด โดยสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมที่ติดเชื้อ เช่น สุนัข แมว ค้างคาว ความรุนแรงของโรค หากเชื้อเข้าสู่ร่างกาย และผู้ป่วยเริ่มมีอาการทางระบบประสาท (เช่น กลัวน้ำ กล้ามเนื้อกระตุก ประสาทหลอน) จะมีอัตราการเสียชีวิตร้อยละ 100 โรคนี้ไม่มียารักษาเมื่อแสดงอาการแล้ว อาการสำคัญของโรค ระยะเริ่มต้น : มีไข้ ปวดศีรษะ อ่อนเพลีย ปวดหรือคันบริเวณแผล ระยะต่อมา : กลืนลำบาก น้ำลายมากผิดปกติ หายใจลำบาก กลัวน้ำ กลัวลม ระยะรุนแรง : ชัก กระสับกระส่าย เห็นภาพหลอน อัมพาต และเสียชีวิต

จากรายงานสถานการณ์เฝ้าระวังโรคพิษสุนัขบ้าในคนประเทศไทย โดย กองระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค ข้อมูล ณ วันที่ 2 กรกฎาคม 2568 (ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม–2 กรกฎาคม 2568) พบผู้ป่วยโรคพิษสุนัขบ้า จำนวน 7 ราย เป็นผู้ป่วยเข้าข่าย 1 ราย และผู้ป่วยยืนยัน 6 ราย อัตราป่วย 0.01 ต่อประชากรแสนคน เสียชีวิตทั้ง 7 ราย อัตราป่วยตาย ร้อยละ 100 โดยทุกรายไม่ได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าหลังถูกสัตว์กัด แนวโน้มการเกิดโรคเพิ่มสูงขึ้น เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า และค่ามัธยฐาน 5 ปีย้อนหลัง พบเป็นผู้ป่วยเพศชาย 5 ราย เพศหญิง 2 ราย สัญชาติ ไทย ร้อยละ 85.71 เมียนมา ร้อยละ 14.29 พบรายงานสูงสุดในจังหวัดนครราชสีมา 2 ราย รองลงมา คือ ชลบุรี ตาก ศรีสะเกษ ฉะเชิงเทรา และระยอง จังหวัดละ 1 ราย ชนิดสัตว์ที่สัมผัส ส่วนใหญ่เป็นสุนัข ร้อยละ 85.71 รองลงมา คือ แมว ร้อยละ 14.29 สัตว์ไม่ได้รับวัคซีนป้องกันพิษสุนัขบ้า ร้อยละ 57.14 และไม่ทราบประวัติการได้รับวัคซีนของสัตว์ ร้อยละ 42.86 โดยลักษณะการสัมผัสสัตว์ของผู้ป่วย คือ ถูกกัดมีเลือดออก และถูกข่วนตามร่างกายมีเลือดออก ผู้ป่วยทุกรายไม่ได้ทำแผลใส่ยาฆ่าเชื้อที่บาดแผล และไม่ได้รับวัคซีนหลังโดนสัตว์กัดหรือข่วน อาการที่พบ คือ กลืน ลำบาก กระวนกระวาย มีไข้ หายใจลำบาก มีอาการกลัวน้ำ ชักหรือกล้ามเนื้อกระตุก น้ำลายมากผิดปกติและได้ยินหรือเห็นภาพหลอน

อย่างไรก็ตาม โรคนี้สามารถป้องกันได้ด้วยขั้นตอนที่สำคัญ คือ 1) การฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าให้กับสัตว์เลี้ยงและกระตุ้นทุกปี 2) หลีกเลี่ยงการถูกสัตว์กัด และหากถูกสัตว์กัดให้รีบล้างแผลด้วยสบู่และน้ำสะอาดนานอย่างน้อย 15 นาที ใส่ยาฆ่าเชื้อ เช่น โพวีโดน-ไอโอดีน 3) ไปพบแพทย์ทันทีเพื่อรับวัคซีน และในบางกรณีอาจต้องฉีดเซรุ่มร่วมด้วย และมารับวัคซีนให้ครบตามนัดและติดตามอาการอย่างใกล้ชิด

ข้อเสนอแนะเพื่อพิจารณา (สำหรับบุคลากรทางสาธารณสุข)

1. จัดทำทะเบียนผู้สัมผัส ติดตามและกำกับให้ผู้สัมผัสทุกราย มารับวัคซีนป้องกันพิษสุนัขบ้า ให้ครบตามเกณฑ์ รวมถึงตรวจสอบเพิ่มเติมว่ามีผู้สัมผัสรายอื่นที่ยังไม่ถูกแจ้ง

2. จัดทำฐานข้อมูลการระบาด เพื่อใช้ในการติดตามผลและประเมินความเสี่ยงในอนาคต วิเคราะห์ข้อมูลเชิงพื้นที่อาจใช้ระบบ GIS ทำ “แผนที่การระบาด” รายเขต เพื่อติดตาม hotspot

3. สื่อสารความเสี่ยงและสร้างการรับรู้ ในกลุ่มประชากรเสี่ยง โดยเฉพาะในพื้นที่ที่สัมผัสสัตว์ติดเชื้อพิษสุนัขบ้า ถึงอาการสุนัขที่สงสัยติดเชื้อ/แนวทางปฏิบัติหากถูกกัด/ข่วน อาการผิดปกติที่ต้องรีบมาพบแพทย์

4. สร้างระบบความร่วมมือแบบ One Health (สาธารณสุข – ปศุสัตว์ – ท้องถิ่น – ชุมชน) ในการควบคุมโรคทั้งคนและสัตว์

สถานการณ์ต่างประเทศ

สถานการณ์ไข้หวัดนกทั่วโลกในมนุษย์และสัตว์ปีก

รายงานไข้หวัดนก เป็นรายงานประจำสัปดาห์ที่จัดทำโดยแผนกเฝ้าระวังของกองโรคติดต่อ ศูนย์ป้องกันสุขภาพ รายงานนี้เน้นสถานการณ์ของไข้หวัดนกทั่วโลกในมนุษย์และสัตว์ปีก เล่มที่ 21 ฉบับที่ 36 ช่วงรายงานวันที่ 31 สิงหาคม–6 กันยายน 2568 (สัปดาห์ที่ 36) (เผยแพร่เมื่อวันที่ 9 กันยายน 2568)

1. จากรายงานฉบับก่อนของรายงานไข้หวัดนก (AIR) พบว่าไม่มีรายงานผู้ป่วยติดเชื้อไวรัสไข้หวัดนกสายพันธุ์ A (H5N1) รายใหม่ในมนุษย์ โดยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2558–2567 มีผู้ป่วยติดเชื้อไวรัส A (H5N1) ที่ยืนยันแล้วจำนวน 0 ถึง 145 รายต่อปี ที่ถูกรายงานต่อองค์การอนามัยโลก (WHO) ตามวันที่เริ่มแสดงอาการ[1] (ผู้ป่วยล่าสุดรายงานเมื่อวันที่ 5 สิงหาคม 2568)

2. จากรายงานฉบับก่อนของ AIR พบว่าไม่มีรายงานผู้ป่วยติดเชื้อไวรัสไข้หวัดนกสายพันธุ์ A (H5N6) รายใหม่ในมนุษย์ โดยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2557 มีรายงานผู้ป่วยติดเชื้อไวรัส A (H5N6) รวมทั้งหมด 93 รายทั่วโลก โดย 92 รายอยู่ในจีนแผ่นดินใหญ่ ผู้ป่วยรายล่าสุดรายงานเมื่อวันที่ 24 กรกฎาคม 2567

3. จากรายงานฉบับก่อนของ AIR ไม่มีรายงานผู้ป่วยติดเชื้อไวรัสไข้หวัดนกสายพันธุ์ A (H7N9) รายใหม่ในมนุษย์ ตั้งแต่เดือนมีนาคม 2556 มีรายงานผู้ป่วยไวรัส A (H7N9) ทั้งหมด 1568 รายทั่วโลก (รายงานทั้งหมดอยู่ในช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2556 ถึงกันยายน 2562) ผู้ป่วยรายล่าสุดรายงานเมื่อวันที่ 5 เมษายน 2562

โดยจำนวนผู้ติดเชื้อ Avian influenza A (H9N2) รายใหม่ในรายงานเล่มที่ 21 ฉบับที่ 36 และจำนวนผู้ติดเชื้อสะสมตั้งแต่มีนาคม–กันยายน 2568 แยกตามมณฑล มีดังนี้

มณฑล	จำนวนผู้ติดเชื้อรายใหม่ในรายงานเล่มที่ 21 ฉบับที่ 36	จำนวนผู้ติดเชื้อรายใหม่สะสมตั้งแต่มีนาคม–กันยายน 2568
อันฮุย	1	1
ฉงชิ่ง	1	2
หูหนาน	1	6
เสฉวน	1	2
กวางตุ้ง	-	1
เขตปกครองตนเองกว่างซีจ้วง	-	1
กุ้ยโจว	-	3
เหอหนาน	-	1
หูเป่ย	-	1
ยูนนาน	-	1
รวมทั้งหมด	**4**	**19**

ตั้งแต่วันที่ 21 พฤศจิกายน 2555 องค์การอนามัยโลก (WHO) รายงานเฉพาะกรณีผู้ติดเชื้อไวรัส A (H5N1) ที่เป็นมนุษย์ซึ่งเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ผิดปกติ หรือเหตุการณ์ที่มีความเสี่ยงเพิ่มขึ้น (ตามที่อธิบายใน “การประเมินความเสี่ยงรายเดือน : การติดเชื้อระหว่างมนุษย์ – สัตว์”) รายงานล่าสุดเผยแพร่ในเดือนกรกฎาคม 2568

ที่มา : 1. Centre for Health Protection. Avian Influenza Report Volume 21, Number 36: Reporting period 31 August-6 September 2025. Hong Kong: Surveillance Division, Communicable Disease Branch, CHP; 2025. Available from: https://www.chp.gov.hk/files/pdf/2025_avian_influenza_report_vol21_wk36.pdf

2. Soucheray S. Four more H9N2 avian flu cases confirmed in China. CIDRAP News. 2025 [cited 2025 Sep 12]. Available from: https://www.cidrap.umn.edu/avian-influenza-bird-flu/four-more-h9n2-avian-flu-cases-confirmed-china